

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 07-06-2011

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/1046-1/07-06-2011

Α Π Ο Φ Α Σ Η 74/2011

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στο κατάστημά της την 31.5.2011 μετά από πρόσκληση του Αναπληρωτή Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Χ. Παληοκόστας, Αναπληρωτής Πρόεδρος, παραιτηθέντος του Προέδρου της Αρχής Χ. Γεραρή, Δ. Λιάππης, Π. Τσαντίλας, ως εισηγητής, και Γ. Λαζαράκος, αναπληρωματικά μέλη, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Λ. Κοτσαλή, Α. Πράσσου και Α.Ι. Μεταξά αντίστοιχα, οι οποίοι αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρούσα χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Ε. Χατζηλιάση, νομικός ελέγκτρια, ως βοηθός εισηγητή και η Ε. Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με τη με αριθμ. πρωτοκόλλου/2011 (αριθμ. πρωτ. της Αρχής Γ/ΕΙΣ/1046/9.2.2011) αίτησή του το Γενικό Επιτελείο Στρατού (Υπηρεσία Στρατιωτικών Αρχείων) ζητά την άδεια της Αρχής, προκειμένου να χορηγήσει στην Α αντίγραφο της γνωμάτευσης της Επιτροπής Απαλλαγής Αθηνών, με την οποία ο πατέρας της, Β, απαλλάχθηκε το 1986 από την υποχρέωση για στράτευση. Την ανωτέρω γνωμάτευση

ζητά η Α για την αντίκρουση της από 20.3.2009 έγκλησης που υπέβαλε ο πατέρας της, Β, μεταξύ άλλων και κατά της ίδιας για ψευδορκία, δυσφήμιση και συκοφαντική δυσφήμιση. Ειδικότερα κατά τους ισχυρισμούς του Β δυσφημιστικές είναι οι αναφορές της Α στην αίτηση, που η τελευταία υπέβαλε ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών περί θέσεως του σε πλήρη δικαστική στερητική συμπαράσταση, σχετικά με το γεγονός ότι ο πατέρας της υποφέρει από ψυχική διαταραχή και για το λόγο αυτό αδυνατεί να επιμεληθεί τις υποθέσεις του. Η Α, επιπλέον, έχει ήδη υποβάλει αίτηση περί χορήγησης του συγκεκριμένου εγγράφου στην Εισαγγελία Στρατοδικείου Αθηνών, επί της οποίας εκδόθηκε η από 19.1.2011 εισαγγελική παραγγελία του κ. Εισαγγελέα του Στρατοδικείου Αθηνών. Η εν λόγω εισαγγελική παραγγελία αναγνωρίζει τη συνδρομή υπέρτερου έννομου συμφέροντος στο πρόσωπο της αιτούσας για λήψη του συγκεκριμένου εγγράφου, ωστόσο, επειδή το ανωτέρω έγγραφο περιέχει ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα (δεδομένα υγείας) τρίτου προσώπου, διαβιβάζει την αίτηση της Α στην Υπηρεσία Στρατιωτικών Αρχείων, προκειμένου η τελευταία να υποβάλει αίτημα για χορήγηση σχετικής άδειας προς την Αρχή.

Η Αρχή, μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.

2. Επειδή, το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «*Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας (...)*». Με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού

χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη.

3. Επειδή, το άρθρο 7 του ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «1. Απαγορεύεται η συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. 2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) Το υποκείμενο των δεδομένων έδωσε τη γραπτή συγκατάθεσή του εκτός εάν η συγκατάθεση έχει αποσπασθεί με τρόπο που αντίκειται στο νόμο ή τα χρηστά ήθη ή νόμος ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση (...) γ) Η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου (...)».

4. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι: «Εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

5. Επειδή, το άρθρο 14 του ν. 3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας) ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «1. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρεί ιατρικό αρχείο, σε ηλεκτρονική ή μη μορφή, το οποίο περιέχει δεδομένα που συνδέονται αρρήκτως ή αιτιωδώς με την ασθένεια ή την υγεία των ασθενών του. Για την τήρηση του αρχείου αυτού και την επεξεργασία των δεδομένων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2472/1997(ΦΕΚ 50 Α'). (...) 9. Δεν επιτρέπεται σε τρίτο η πρόσβαση σε ιατρικά αρχεία ασθενή. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση: α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελτα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες (...)». Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 5 του ίδιου νόμου ορίζει ότι: «1. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις, καθώς και οι ιατρικές συνταγές που εκδίδονται κατά τους νόμιμους τύπους, έχουν το ίδιο κύρος και την ίδια νομική ισχύ ως προς τις νόμιμες χρήσεις και ενώπιον όλων των αρχών και υπηρεσιών,

ανεξάρτητα από το αν εκδίδονται από ιατρούς που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. ή ιδιώτες ιατρούς (...) 3. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις εκδίδονται μετά από προηγούμενη γραπτή ή προφορική αίτηση του προσώπου στο οποίο αφορούν ή, κατ' εξαίρεση, τρίτου προσώπου που έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει, καθώς και όταν αυτό ρητά προβλέπεται στο νόμο (...) ». Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 13 ορίζει, μεταξύ άλλων: «3. Η άρση ιατρικού απορρήτου επιτρέπεται όταν: (...) β) Ο ιατρός αποβλέπει στη διαφύλαξη έννομου ή άλλου δικαιολογημένου, ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος ή συμφέροντος του ίδιου του ιατρού ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορεί να διαφυλαχθεί διαφορετικά (...). 4. Η υποχρέωση τήρησης ιατρικού απορρήτου αίρεται, εάν συναινεί σε αυτό εκείνος στον οποίο αφορά, εκτός εάν η σχετική δήλωσή του δεν είναι έγκυρη, όπως στην περίπτωση, που αυτή είναι προϊόν πλάνης, απάτης, απειλής, σωματικής ή ψυχολογικής βίας, ή εάν η άρση του απορρήτου συνιστά προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (...) ». Οι διατάξεις αυτές, που δεν καθιερώνουν απόλυτη προστασία του ιατρικού απορρήτου, επιφυλάσσουν, καθόσον αφορά την επεξεργασία ιατρικών δεδομένων, την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2472/1997.

6. Επειδή, από το συνδυασμό των προαναφερθεισών διατάξεων προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν στην υγεία (ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα), ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997, εφόσον είναι απολύτως αναγκαία για την άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου. Επιπλέον, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα ο σκοπός της επεξεργασίας πρέπει να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας.

7. Επειδή, στην υπό κρίση περίπτωση, η Α ζητά με την ιδιότητα του τρίτου, με την έννοια του άρθρου 2 στοιχ. θ' του ν. 2472/1997, να της χορηγηθεί αντίγραφο της

γνωμάτευσης της Επιτροπής Απαλλαγής Αθηνών, με την οποία ο πατέρας της, Β απαλλάχθηκε το 1986 από την υποχρέωση για στράτευση. Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτει ότι ο προβαλλόμενος σκοπός επεξεργασίας συνίσταται στην αντίκρουση της στο ιστορικό αναφερόμενης έγκλησης που υπέβαλε ο πατέρας της, Β, μεταξύ άλλων και κατά της ίδιας για ψευδορκία, δυσφήμιση και συκοφαντική δυσφήμιση και είναι, συνεπώς, νόμιμος σύμφωνα και με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997, 5 παρ. 3, 13 παρ. 3 στοιχ. β' και παρ. 4 και 14 παρ. 9 του ν. 3418/2005. Περαιτέρω τηρείται και η αρχή της αναλογικότητας κατά το άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ. β' του ν. 2472/1997, η χορήγηση, δηλαδή, των αιτούμενων δεδομένων είναι απολύτως αναγκαία και πρόσφορη για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, καθώς τα δεδομένα σχετίζονται άμεσα με την ψυχική υγεία του πατέρα της, οι αναφορές επί της οποίας στο δικόγραφο ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών περί θέσεως του τελευταίου σε πλήρη δικαστική στερητική συμπαράσταση αποτελούν αντικείμενο της υποβληθείσας έγκλησης. Συγκεκριμένα η γνώση του λόγου της απαλλαγής του Β από την υποχρέωση για στράτευση το 1986 είναι απαραίτητη, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν οι σχετικές αναφορές στο προαναφερθέν δικόγραφο περί ψυχικής διαταραχής του τελευταίου (μανιοκατάθλιψη) είναι ψευδείς ή όχι.

8. Επειδή, περαιτέρω, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997, το Γενικό Επιτελείο Στρατού (Υπηρεσία Στρατιωτικών Αρχείων) βαρύνεται, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, με την υποχρέωση να ενημερώσει τον Β ότι ευαίσθητα προσωπικά του δεδομένα θα ανακοινωθούν και θα χορηγηθούν στην Α.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή παρέχει στο Γενικό Επιτελείο Στρατού (Υπηρεσία Στρατιωτικών Αρχείων) την άδεια να χορηγήσει στην Α, αντίγραφο της γνωμάτευσης της Επιτροπής Απαλλαγής Αθηνών, με την οποία ο πατέρας της, Β, απαλλάχθηκε το 1986 από την υποχρέωση για στράτευση αποκλειστικά για το σκοπό της δικαστικής χρήσης αυτού. Το Γενικό Επιτελείο Στρατού (Υπηρεσία Στρατιωτικών Αρχείων), ως υπεύθυνος επεξεργασίας, οφείλει προηγουμένως να ενημερώσει τον Β ότι ευαίσθητα προσωπικά του δεδομένα θα

θα χορηγηθούν στην Α.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Χρήστος Παληκώστας

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου